

Suunnitteluohjeita kuntosalin, keilahallin, tanssisalin, joogatilan, sisäliikuntapuiston, monitoimihallin tai muun liikuntatilan perustamiseen

Oulun seudun ympäristötoimi

Versio 1. Laadittu 12.1.2021, linkit korjattu 13.11.2023

Hyväksytty 12.1.2021/Outi Tammilehto

Sisällys

1	Johdanto.....	3
2	Toiminnasta ja tiloista tehtävät luvat ja ilmoitukset.....	3
2.1	Rakennuslupa.....	3
2.2	Terveydensuojelulain mukainen ilmoitus.....	3
2.3	Elintarvikelain mukainen ilmoitus.....	4
3	Liikuntatilojen yleiset ohjeet.....	4
4	Sisäilman laatu.....	5
5	Asiakastilat.....	5
6	Juomavesi.....	5
7	Tilojen puhtaanapito.....	5
8	Lainsäädäntö ja ohjeet.....	6
9	Yhteystiedot.....	6

1 Johdanto

Tämä ohje on tarkoitettu yleisohjeeksi erilaisten liikuntatilojen, kuten kuntosalien, tanssisalien, joogatilojen, sisäliikunta- tai monitoimitilojen suunnitteluun. Jatkossa tässä ohjeessa em. tiloista käytetään nimitystä liikuntatila.

Ohje soveltuu sekä uuden tilan tai jo olemassa olevien huoneistojen/kiinteistöjen muutoksiin. Ohjetta voivat käyttää tilojen suunnittelijat, rakentajat ja toiminnanharjoittajat. Suunnittelussa tulee huomioida toiminnan luonne ja laajuus.

2 Toiminnasta ja tiloista tehtävät luvat ja ilmoitukset

2.1 Rakennuslupa

Heti suunnittelun alkuvaiheessa kiinteistönomistajan tai toiminnanharjoittajan tulee selvittää kunnan rakennusvalvonnasta tarvittavat luvat ja vaatimukset. Kiinteistönomistaja voi joutua hakemaan jo olemassa olevaan tilaan rakennusluvan mukaisen käyttötarkoituksen muutosta.

Toiminnanharjoittaja tai suunnittelija voi suunnitteluvaiheessa olla yhteydessä Oulun seudun ympäristötoimeen suunnitelmien arvioimiseksi.

2.2 Terveysturvallisuuden mukainen ilmoitus

Toiminnanharjoittajan on tehtävä **terveydensuojelulain 13 § mukainen ilmoitus toiminnastaan** Oulun seudun ympäristötoimeen viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista tai olennaista muuttamista. Kirjalliseen ilmoitukseen tulee liittää ajantasainen pohjapiirustus ja kalustesuunnitelma. Ilmoituksen voi tehdä Oulun seudun ympäristötoimelle

- sähköisesti ympäristöterveydenhuollon ilmoituspalvelussa ilpassa (ilppa.fi) tai
- [ilmoituslomakkeella](#), joka löytyy ympäristöterveydenhuollon kotisivuilta.

Toiminnanharjoittajalle annetaan todistus ilmoituksen käsittelystä. Ilmoituksen käsittelystä peritään [Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen johtokunnan hyväksymän taksan mukainen maksu](#). Tilat ja toiminta tarkastetaan toiminnan aloittamisen jälkeen. Tämän jälkeen toimintaan tehdään tarkastuksia säännöllisesti.

Liikuntatilan yhteydessä toimivasta solariumista, kauneushoitolasta tai muista mahdollisista terveydensuojelulain 13§:n mukaisista toiminnoista tulee tehdä erilliset ilmoitukset.

2.3 Elintarvikelain mukainen ilmoitus

Toimijan tulee tehdä elintarvikelain 13 § mukainen ilmoitus liikuntatilojen yhteydessä toimivasta olevasta kahvilasta, ravintolasta, kioskista tai muusta elintarvikehuoneisto toiminnasta Oulun seudun ympäristötoimeen.

3 Liikuntatilojen yleiset ohjeet

Liikuntatila on suunniteltava, sijoitettava, rakennettava ja varustettava sekä niitä on kunnossapidettävä ja hoidettava siten, ettei siellä käyville asiakkaille aiheudu terveyshaittaa. Toiminnasta ei saa aiheutua terveyshaittaa myöskään viereisiin huoneistoihin.

Liikuntatilan tulee olla toimiva, helposti puhtaana pidettävä, turvallinen ja esteetön.

- Tilojen seinien, lattian, kalusteiden ja pintojen tulee olla helposti puhtaana pidettäviä, kestäviä ja hyväkuntoisia.
- Tilojen tulee olla valoisia. Tilat tulisi suunnitella siten, että myös luonnonvaloa pääsee tiloihin. Valaistus tulee olla säädettävissä.
- Tiloihin pintamateriaalien valinnassa tulee käyttää ympäristöystävällisiä ja vähäpäästöisiä (M1) materiaaleja.
- Tilojen suunnittelussa tulee huomioida riittävä akustiikka, runko- ja ilmaäänien eristämiskäytännöt ja äänen vaimennus pintamateriaalien valinnassa. Akustiikka tulee huomioida myös muihin tiloihin nähden.
- Tilojen suunnittelussa tulee huomioida esteettömyys.

Liikuntatilassa tulee olla riittävästi tilaa toiminnan laajuus ja käyttötarkoitus huomioiden

- Tilassa tulee olla riittävästi tilaa käyttötarkoituksen mukaan. Tiloissa tulee huomioida asiakkaiden turvavälit.
- Sisäänkäynnin yhteydessä tulee olla eteinen, tuulikaappi, lämmöneristävyydeltään niitä vastaava ovi tai muu tekninen ratkaisu vetohaittojen ehkäisemiseksi.
- Aulassa /eteistilassa tulee olla säilytysmahdollisuus ulkokengille.
- Henkilökunnalle tulee varata tilaa vaatteiden ja muiden henkilökohtaisten tavaroiden säilyttämistä varten.
- Huoltotilat tulee sijoittaa siten, että toiminnasta ei aiheudu haittaa muihin huoneistoihin eikä tilojen käyttäjien turvallisuus ei heikenny.
- Tiloissa tulee olla riittävästi varasto- ja säilytystilaa mm. liikuntavälineille ja patjoille.

4 Sisäilman laatu

Sisäilman tulee olla terveellinen, turvallinen ja viihtyisä.

- Tiloissa tulee olla koneellinen ilmanvaihtojärjestelmä. Ilmanvaihto tulee olla voimassa olevan rakennusmääräysten- ja asetusten mukainen.
- Ilmanvaihdon tulee olla riittävä tiloihin suunnitellulle henkilömäärälle. Henkilömäärä on merkittävä pohjapiirroksen.
- Ilmanvaihto tulisi olla säädettävissä.
- Ilmanvaihtoa suunniteltaessa tulee ottaa huomioon rakennuksen etelä- ja länsipuoleisten huonetilojen suurempi lämpökuorma.
- Liikuntatilassa suoritettavien toimintojen luonteesta johtuen sisäilman lämpötilan vaihteluväli on 17 – 24 °C.

5 Asiakastilat

Tiloissa tulee olla riittävät wc-, pukeutumis- ja peseytymistilat

- Toimintaan ja sen laajuuteen nähden tulee olla riittävät wc-, peseytymis- ja pukeutumistilat asiakkaille. Tilojen suunnittelussa on huomioitava myös liikuntaesteiset.
- Wc-paikkamäärää arvioitaessa on huomioitava toiminnan luonne ja käyttäjäryhmät. Wc-tiloissa tulee olla käsienpesupiste, jossa on nestesaippuaa sekä kertakäyttöisiä käsipyyhkeitä, pyyherulla tai vastaava hygieeninen käsien kuivausmahdollisuus. Wc:n käsienpesupiste on tarkoitettu ainoastaan käsien pesuun wc:ssä käynnin yhteydessä.
- Wc-tila voi olla yhteinen asiakkaille ja henkilökunnalle.

6 Juomavesi

Liikuntatilassa tulee olla juomapullon täyttämiseen soveltuva juomavesipiste tai juomavesiautomaatti.

- Juomavesipistettä ei tule käyttää muuhun tarkoitukseen kuin juomaveden ottoon.

7 Tilojen puhtaanapito

Tiloissa pitää olla siivousvälineiden säilytys- ja huoltotila.

- Välineille ja puhdistusaineille tulee varata säilytystilat. Hyvin varustetussa siivousvälinetilassa on vesipiste ja kaatoallas, harjateline sekä riittävästi hyllytilaa ja muuta varastotilaa.
- Koneille ja vaunuille tulee olla riittävästi lattiatilaa.

- Tilassa tulee olla riittävä ilmanvaihto.
- Pesua ja huoltoa varten tulee olla tarvittaessa oltava pyykinpesukone, rumpukuivain tai muu siivousliinojen kuivausmahdollisuus.
- Pienessä toiminnassa välineet voi pestä ja huoltaa kotona.
- Ulkopuolinen palveluntuottaja voi tuoda ja viedä mukanaan välineet ja huoltaa ne muualla.
- Liikuntatilassa on suositeltavaa olla toimintaan nähden tarpeelliset ensiaputarvikkeet.

8 Lainsäädäntö ja ohjeet

- Terveydensuojelulaki 763/1994
- Terveydensuojeluasetus 1280/1994
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015)
- [Asumisterveys \(Valvira.fi\)](#)

9 Yhteystiedot

Oulun seudun ympäristötoimi

www.ouka.fi/terveelliset-tilat

Ympäristöterveydenhuollon neuvonta: arkisin klo 9-15, puh. 044 703 6700

Sähköposti: ymparisto(at)ouka.fi

Postiosoite: PL 34, 90015 Oulun kaupunki

Käyntiosoite: Solistinkatu 2, 90140 Oulu

Toimialueena Hailuoto, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu ja Tyrnävä

